

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Udgivet af
Statens

Planteavlsudvalg

1081. MEDDELELSE

75. ÅRGANG 5. APRIL 1973

Stiklingformerede roser

Indledning

Roser kan, med undtagelse af nogle enkelte arter og sorter, let formeres ved stiklinger, og sammenlignet med okulerede roser er produktionen af stiklingformerede roser hurtigere og mindre arbejdskrævende. De økonomiske fordele ved sidstnævnte fremgangsmåde er dog ikke tilstrækkeligt forsøgs-mæssigt belyst.

Til trods for, at stiklingeformering af roser er velkendt for de fleste rosenproducenter, har produktionen af stiklingformerede roser endnu ikke fået nogen væsentlig udbredelse, og der er flere årsager hertil. For det første kræver stiklingeformering af roser væksthusholdninger, som planteskolerne først i de seneste år er ved at opbygge. For det andet har man tilstræbt gennem stiklingeformering at lave et produkt, som svarede nøje til det okulerede produkt, hvad kvalitet og størrelse angår. For det tredje er der for få forsøgsresultater, som kan fortælle rosenproducenterne og produktionsmetode og sortsvalg, og som ikke mindst kan give forbrugeren oplysninger om stiklingeformerede rosers udvikling efter udplantning på blivestedet. Til sidst kan man nævnte planteskolernes salgsform, som først i den seneste tid har givet muligheder for afsætning af roser i blomst i større omfang.

På statens forsøgsstation, Hornum, er der udført en del kulturforsøg med stiklingformerede roser til udplantning i blomst i maj-juli. Der er her tale om et nyt produkt, som hverken kan eller skal sammenlignes med en traditionel okuleret rose. Det er et rosenprodukt, som skal sælges i kraft af sine blomster og friske løv, og som køberen kan have stående indendøre i kortere eller læn-

gere tid, for til sidst at plante den ud i haven, altankassen eller hvor man måtte ønske det. Produktet er da mest at sammenligne med en potterose, men hvis den plantes direkte ud i haven, kan den sammenlignes med en udplantningsplante. Efterhånden som planten vokser til og bliver ældre, vil den udvikle sig som en okuleret rose af samme sort. Desuden har stiklingformerede roser den fordel, at der ikke kommer vildskud fra grunden.

Materialer og metoder

Alle Miniature-roser og de fleste Floribunda-roser velegnede til den her beskrevne kulturform. Blandt disse typer vil man finde sorter, som er bedre egnet til potteroser end til udplantning på friland og omvendt. Høje Floribunda-sorter og Thehybrider er ikke velegnet til potteroser, da de bliver for høje og kraftige. Indenfor disse to grupper er der nogle sorter, i første række gule sorter med *R. foetida* anlæg, der betragtes som vanskelige at producere som stiklingformerede roser.

Program for potteroser til salg i uge nr. 18 (først i maj):

1. Moderplanterne sættes til drivning i 6. uge (først i februar)
2. Stiklingerne klippes i 12. uge og stikkes direkte i salgsenheden
3. Efter roddannelse flyttes planterne på afstand i 15. uge
4. Begyndende blomstring og færdig til salg fra 18. uge.

Det opsatte program kan udvides eller tilpasses efter hvilket produkt, man ønsker at producere og efter det tilstedeværende produktionsapparat. Ønsker man selv at producere moderplanter, stikkes

disse om efteråret, og moderplanterne overvintres køligt, men frostfrit.

I det følgende gives der en nærmere beskrivelse af, hvorledes et af programmerne er gennemført.

Der er i forsøgene anvendt stiklinger fra drevne moderplanter af Miniatureroserne 'Jet Trail', 'Scarlet Gem' og 'Starina'. Moderplanterne er sat til drivning først i februar ved ca. 10°C, og temperaturen er gradvis hævet til 20°C i sidste halvdel af marts. På dette tidspunkt er moderplanterne begyndt at blomstre, og skuddene er velegnede som stikkemateriale.

Der er brugt urteagtige et-internodie stiklinger, og stiklingernes længde varierer med internodie-længden, idet stiklingen klippes 0,5 cm over bladknoppen. For at opnå en sikker og ensartet roddannelse behandles stiklingerne med IBA i koncentrationen 500 ppm. Stiklingernes basis dyppes 1 cm ned i opløsningen efter quick-dip metoden.

gange ugentlig fra stikning indtil roddannelse. Efter roddannelse er koncentrationen øget til 1 ‰. Under formeringen har undervarmen været på 24°C, og lufttemperaturen har man søgt at holde et par grader lavere.

Efter 12-14 dage havde stiklingerne rod, og efter 3 uger blev planterne flyttet på afstand, 30-35 planter pr. m². Planterne blev tilført 1 ‰ gødningsvand ved hver vanding som undervanding.

Resultater

Resultaterne af forsøg med 3 sorter Miniatureroser, som kan anvendes som »potteroser« og 4 sorter Lave-rosen, som kan anvendes som »udplantningsrosen« er opført i tabel 1. I kolonne 4, pct. skud over 10 og 15 cm er planterne at betragte som 1. kvalitetsrosen.

Tabel 1. Roddannelse, brydning og vækst af »potteroser« og »udplantningsrosen«

Sort	Antal stukket	% med rod	% brudte knopper	% skud over 10 cm	Gns. højde i cm	Produktionstid dage *)
»Potteroser«						
'Jet Trail'	135	100	100	98	23,6	44
'Scarlet Gem' ME1do 0 256 F	135	99	96	91	22,1	42
'Starina' ME1gabi 0469 F	135	100	98	93	19,8	41
»Udplantningsrosen«						
				over 15 cm		
'Alain'	54	100	100	95	—	44
'Lilli Marleen' 1044/1959	142	98	96	87	—	47
'Nina Weibull' 1970/1965	142	97	96	90	—	48
'Schneewittchen' 832/1962	142	100	100	94	—	49

*) Antal dage fra stikning til begyndende blomstring

Der er i forsøget brugt stenuldblokke 7,5 cm som stikke- og dyrkningssubstrat i et. Blokkene er sat på 1-2 cm sandlag for at sikre, at de ikke bliver for fugtige. Før stikning er blokkene gennemvandet med 0,5 ‰ Hornum blandingsgødning (medd. 1006 fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur).

Stiklingerne stikkes ca. 2 cm ned i blokken og med 3 stiklinger pr. enhed. Under tågeformeringen bør stiklingerne ikke sættes dybere, da der ved dårlige drænforhold let bliver for fugtigt for stiklingerne. Der er tilført 0,5 ‰ gødningsvand 3

Konklusion

Her er givet et eksempel på, hvorledes en hurtig kultur af stiklingeformerede roser kan gennemføres. Ud fra forsøgene kan man sige, at med gode vækstbetingelser, uden opotning og knibning af planterne, kan man producere et rosenprodukt på 6 til 8 uger.

Foruden sortsvalget er det vigtigt, at der benyttes sundt og godt stiklingemodermateriale, som giver et ensartet produkt. For at få et kvalitetsprodukt, må planterne ikke stå for tæt, og selv om der ikke er nogen særlige problemer med

svampe – eller skadedyrsangreb, må man være på vagt overfor gråskimmel og mideangreb.

Stiklingeformerede roser kan produceres i en mindre dyrkningsbeholder og er således bedre egnede, end okulerede roser, til salg i potter. Stiklingeformerede roser i »potter« i blomst har flere anvendelsesmuligheder og kan sælges som potteroser, udplantningsplanter, eller blot roser i blomst.

Hvorledes man i praksis vil gennemføre en ro-

senproduktion baseret på stiklingeformering afhænger blandt andet af, hvilket produkt man ønsker at producere. Arbejdskraftbehov og det tilstedeværende produktionsapparat sammen med salgsmulighederne er afgørende for produktionens form og størrelse.

Statens forsøgsstation,
Hornum, 9600 Aars.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1973 15,00 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (N. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 9.000 eksemplarer.